

103 [Notes (1938-1943)]

Vooraf

Mondriaan heeft meer dan honderd losse notities achtergelaten¹. Deze aantekeningen variëren van een paar gekrabbelde regels op stukjes papier en gebruikte enveloppen tot iets grotere fragmenten op een schrijfblokblaadje. In dit corpus worden de notities gepresenteerd onder de titel [*Note(s)*]. Mondriaan heeft de notities niet voor publicatie bestemd, maar als vastlegging van een gedachte voor persoonlijk gebruik.

Sommige notities zijn ‘indirect’ gedateerd, dat wil zeggen Mondriaan heeft notities gemaakt op gebruikte enveloppen, ingekomen brieven en uitnodigingen voor tentoonstellingen die voorzien waren van een datering of waarvan de datering kon worden achterhaald. We hebben aangenomen dat de notities omstreeks die ‘indirecte’ datering zijn gemaakt. Op deze plaats in het corpus worden de indirect gedateerde tekstfragmenten en notities gepresenteerd en elders de ongedateerde².

Bron

Box 5 in het Holtzman Deposit bevat een scala van aantekeningen van Mondriaan. Harry Holtzman³ heeft deze losse aantekeningen gecodeerd. Wat het uitgangspunt is geweest van de codering, is niet achterhaald. Als dat nodig was, hebben we aan de codering van Holtzman een [1] of een [2] toegevoegd ter onderscheiding van de voor- en achterzijde van een bron⁴. De langere notities uit Box 5 zijn in dit corpus als zelfstandige tekst gepresenteerd⁵.

In het Mondriaanarchief in Den Haag zijn ook nog twee gebruikte enveloppen gevonden met notities⁶.

Notities beschouwen we in principe als authentiek, geautoriseerd en onvoltooid.

In onderstaand ‘Chronologisch overzicht’ zijn de brongegevens weergegeven en de (eventuele) publicatie in het boek van Holtzman en James⁷; de volgorde van de notities is zo veel mogelijk chronologisch bepaald.

Chronologisch overzicht van indirect gedateerde notities (1938-1943)						
Datering	Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats	Bron-beschrijving	Taal	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
[1938-1940] [notitie adres voor schilderbenodigdheden in Londen]	X6 (voorzijde)	X6[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 3	ongelineerd stevig papier 17,8 x 11,4 cm (7 x 4½ inch)	E	p.358
	X6 (achterzijde)	X6[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 3	ongelineerd stevig papier 17,8 x 11,4 cm (7 x 4½ inch)	E	p.358
[1938-1940] [Engelse postzegel]	X10 (voorzijde)	X10[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 16	gedeelte van gebruikte envelop adres: 60 Parkhill Road 12,1 x 9,5 cm (4¾ x 3¾ inch)	E	-
	X10 (achterzijde)	X10[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 16	gedeelte van gebruikte envelop 12,1 x 9,5 cm (4¾ x 3¾ inch)	E	-

¹ Holtzman Deposit. Beinecke Library, New Haven (USA).

² 128 [*Miscellaneous notes*].

³ Harry Holtzman (1912-1987), Amerikaans kunstenaar, Mondriaans erfgenaam.

⁴ In één geval is nog een extra onderscheiding aan de codering toegevoegd: een [a] of een [b]; de bron is dan aan één zijde drager van qua inhoud verschillende teksten.

⁵ Digital Appendix: Supplements 128 – Overview of all notes in Box 5.

⁶ Archief Piet Mondriaan, Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis (RKD), Den Haag; archiefnr. 0740.

⁷ H. Holtzman and M.S. James (eds.). *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*. Boston, 1986

Chronologisch overzicht van indirect gedateerde notities (1938-1943)						
Datering	Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats	Bron-beschrijving	Taal	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
maart 1940 [Londen]	N7 (voorzijde)	N7[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 7	uitnodiging tentoonstelling 25 maart - 6 april 1940 22,9 x 15,2 cm (9 x 6 inch)	E	p.370
	N7 (achterzijde)	N7[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 7	uitnodiging tentoonstelling 22,9 x 15,2 cm (9 x 6 inch)	E	p.370
24 januari 1941	59 (voorzijde)	59	Holtzman Deposit Box 5 Folder 5	gebruikte envelop 19,0 x 9,8 cm (7½ x 3¾ inch)	E	p.363
	59 (achterzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 5	gebruikte envelop afz. J.J. Sweeney [geen notities] 19,0 x 9,8 cm (7½ x 3¾ inch)		
17 februari 1941	Y7 (voorzijde)	Y7[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 6	gebruikte envelop 15,2 x 10,1 cm (6 x 4 inch)	E	p.366
	Y7 (achterzijde)	Y7[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 6	gebruikte envelop [afz. weggeknipt] 15,2 x 10,1 cm (6 x 4 inch)	E	p.366
27 november 1941	0740-1 (voorzijde)	0740-1	Mondriaanarchief (RKD) 0740 - 1	gebruikte envelop	E	-
	0740-1 (achterzijde)		Mondriaanarchief (RKD) 0740 - 1			
15 december 1941	N1 (voorzijde)	N1[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 9	gebruikte envelop [afz. afgescheurd] 24,1 x 10,8 cm (9½ x 4¼ inch)	E	p.380
	N1 (achterzijde)	N1[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 9	gebruikte envelop 24,1 x 10,8 cm (9½ x 4¼ inch)	E	p.380
20 december 1941	N11 (voorzijde)	N11[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 9	gebruikte envelop 13,9 x 11,4 cm (5½ x 4½ inch)	E	p.378-379
	N11 (achterzijde)	N11[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 9	gebruikte envelop [geen afzender] 13,9 x 11,4 cm (5½ x 4½ inch)	E	p.378-379
januari 1942	F3 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 16	gedeelte Folder tentoonstelling 19 jan. – 7 feb. 1942 [geen notities] 15,9 x 8,3 cm (6¼ x 3¼ inch)		
	F3 (achterzijde)	F3	Holtzman Deposit Box 5 Folder 16	gedeelte Folder tentoonstelling 15,9 x 8,3 cm (6¼ x 3¼ inch)	E	-
3 april 1942	27 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 5	gebruikte envelop afz. MoMA [geen notities] 24,1 x 10,8 cm (9½ x 4¼ inch)		

Chronologisch overzicht van indirect gedateerde notities (1938-1943)						
Datering	Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats	Bron-beschrijving	Taal	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
	27 (achterzijde)	27	Holtzman Deposit Box 5 Folder 5	gebruikte envelop 24,1 x 10,8 cm (9½ x 4¼ inch)	E	p.362
april 1942	Y1+1a (voorzijde)	Y1+1a[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 12A	antwoordformulier The Netherland Club 27,9 x 21,6 cm (11 x 8½ inch)	E	p.385
	Y1+1a (achterzijde)	Y1+1a[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 12A	antwoordformulier 27,9 x 21,6 cm (11 x 8½ inch)	E	p.385
7 juli 1942	26 (voorzijde)	26[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 14	gebruikte envelop afz. Netherland Club 24,1 x 10,4 cm (9½ x 4¼ inch)	E	p.391
	26 (achterzijde)	26[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 14	gebruikte envelop 24,1 x 10,4 cm (9½ x 4¼ inch)	E	p.391
29 juli 1942	54 (voorzijde)	54[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 12	gebruikte envelop afz. AAA 23,2 x 10,2 cm (9¼ x 4 inch)	E	p.383
	54 (achterzijde)	54[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 12	gebruikte envelop 23,2 x 10,2 cm (9¼ x 4 inch)	E	p.383
10 augustus 1942	58 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 14	gebruikte envelop afz. AAA [geen notities] 23,2 x 10,4 cm (9¼ x 4¼ inch)		
	58 (achterzijde)	58	Holtzman Deposit Box 5 Folder 14	gebruikte envelop 23,2 x 10,4 cm (9¼ x 4¼ inch)	E	p.391
11 september 1942	60 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 6	briefpapier afz. Peggy Guggenheim [geen notities] 25,4 x 20,3 cm (10 x 8 inch)		
	60 (achterzijde)	60	Holtzman Deposit Box 5 Folder 6	briefpapier 25,4 x 20,3 cm (10 x 8 inch)	E	p.366
14 september 1942	70 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 12A	getypte brief afz. Hyperion Press [geen notities] 27,9 x 21,6 cm (11 x 8½ inch)		
	70 (achterzijde)	70	Holtzman Deposit Box 5 Folder 12A	achterzijde getypte brief 27,9 x 21,6 cm (11 x 8½ inch)	E	p.386
22 september 1942	65 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 8a+b	getypte brief 'Contents of the Appartment 22C' [geen notities] 21,6 x 17,2 cm (8½ x 6¾ inch)		
	65 (achterzijde)	65	Holtzman Deposit 5 Folder 8a+b	achterzijde getypte brief 21,6 x 17,2 cm (8½ x 6¾ inch)	E	p.377

Chronologisch overzicht van indirect gedateerde notities (1938-1943)						
Datering	Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats	Bron-beschrijving	Taal	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
9 oktober 1942	61 (voorzijde)	61[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 6	gedeelte van gebruikte envelop ca. 25,4 x 10,4 cm (ca. 10 x 4 ¹ / ₈ inch)	E	p.366-367
	61 (achterzijde)	61[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 6	gedeelte van gebruikte envelop ca. 25,4 x 10,4 cm (ca. 10 x 4 ¹ / ₈ inch)	E	p.366-367
13 oktober 1942	62 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 5	gebruikte luchtpostenvelop [geen notities] 24,1 x 10,4 cm (9 ¹ / ₂ x 4 ¹ / ₈ inch)		
	62 (achterzijde)	62	Holtzman Deposit Box 5 Folder 5	gebruikte luchtpostenvelop 24,1 x 10,4 cm (9 ¹ / ₂ x 4 ¹ / ₈ inch)	E	p.363 p.375
16 oktober 1942	63 (voorzijde)	63[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 6	gebruikte envelop afz. The Netherlands Information Bureau 24,1 x 10,4 cm (9 ¹ / ₂ x 4 ¹ / ₈ inch)	E	p.367
	63 (achterzijde)	63[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 6	gebruikte envelop 24,1 x 10,4 cm 9 ¹ / ₂ x 4 ¹ / ₈ inch	E	p.367
oktober 1942	72 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 12A	aankondiging dansvoorstelling 20/21 okt. 1942 [geen notities] 27,9 x 21,6 cm (11 x 8 ¹ / ₂ inch)		
	72 (achterzijde)	72	Holtzman Deposit Box 5 Folder 12A	aankondiging dansvoorstelling 27,9 x 21,6 cm (11 x 8 ¹ / ₂ inch)	E	p.387
november 1942	20 (voorzijde)	20[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 10	inschrijvingskaart diner 3-12-1942 13,9 x 8,3 cm (5 ¹ / ₂ x 3 ¹ / ₄ inch)	E	p.381
	20 (achterzijde)	20[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 10	inschrijvingskaart diner 3-12-1942 13,9 x 8,3 cm (5 ¹ / ₂ x 3 ¹ / ₄ inch)	E	p.381
2 december 1942	16 (voorzijde)	16[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 7	gebruikte envelop 16,5 x 12,1 cm (6 ¹ / ₂ x 4 ³ / ₄ inch)	E	p.373
	16 (achterzijde)	16[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 7	gebruikte envelop afz. 16 East 70th Street 16,5 x 12,1 cm (6 ¹ / ₂ x 4 ³ / ₄ inch)	E	p.373
21 december 1942	12 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 10	afgescheurde getypte brief afz. J.J.Sweeney [geen notities] ca. 18,4 x 8,9 cm (ca. 7 ¹ / ₄ x ca. 3 ¹ / ₂ inch)		

Chronologisch overzicht van indirect gedateerde notities (1938-1943)						
Datering	Codering Holtzman	Codering in dit corpus	Vindplaats	Bron-beschrijving	Taal	Vindplaats in <i>The New Art - The New Life</i>
21 december 1942	12 (achterzijde)	12	Holtzman Deposit Box 5 Folder 10	afgescheurde getypte brief ca. 18,4 x 8,9 cm (ca. 7¼ x ca. 3½ inch)	E	p.381
25 februari 1943	0740-40 (voorzijde)	0740-40	Mondriaanarchief (RKD) 0740-40	afgescheurde gebruikte envelop	E	-
	0740-40 (achterzijde)		Mondriaanarchief (RKD) 0740-40			
februari 1943	23a (voorzijde)	23a[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 11	uitnodiging tentoonstelling jan. - feb. 1943 16,9 x 12,4 cm (6⅝ x 4⅞ inch)	E	-
	23a (achterzijde)	23a[1] (ondergebracht bij tekst [103])	Holtzman Deposit Box 5 Folder 11	uitnodiging tentoonstelling 16,9 x 12,4 cm (6⅝ x 4⅞ inch)	E	p.356
10 april 1943	15 (voorzijde)		Holtzman Deposit Box 5 Folder 11	gebruikte envelop [geen notities] 24,1 x 10,4 cm (9½ x 4⅞ inch)		
	15 (achterzijde)	15	Holtzman Deposit Box 5 Folder 11	gebruikte envelop 24,1 x 10,4 cm (9½ x 4⅞ inch)	E	-
1943 [onduidelijk poststempel]	21 (voorzijde)	21[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 12	gebruikte envelop afz. National Academy of Design 24,1 x 16,5 cm (9½ x 6½ inch)	E	p.384
	21 (achterzijde)	21[2]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 12	gebruikte envelop 24,1 x 16,5 cm (9½ x 6½ inch)	E	p.384
oktober 1940 – oktober 1943 [onduidelijk poststempel]	25 (voorzijde)	25[1]	Holtzman Deposit Box 5 Folder 9	gebruikte envelop afz. Netherlands Aid Society 24,1 x 10,4 cm (9½ x 4⅞ inch)	E	p.377-378
	25 (achterzijde)					

Basistekst en leestekst

De notities worden - gescheiden door een lijn - in de volgorde van het chronologisch overzicht gepresenteerd.

Titel

Het betreft hier een verzameling van notities die gemaakt zijn in de periode van 1938 tot 1943. De fictieve titel van de gepresenteerde leestekst luidt: *[Notes (1938-1943)]*.

Datering

De datering kan bij benadering worden aangegeven doordat een notitie op een gebruikte envelop is gemaakt of op een uitnodiging voor een bepaalde tentoonstelling. In het 'Chronologisch overzicht van indirect gedateerde notities (1938-1943)' is de datering van de drager van iedere notitie aangegeven.

Ontstaan en publicatie

Hoewel Mondriaan nooit de bedoeling heeft gehad zijn notities te publiceren, worden in dit corpus alle losse notities van Mondriaan gepresenteerd. De gebruiker krijgt op die manier een beeld van de onderwerpen waar Mondriaan over nadacht en welke gedachten hij belangrijk genoeg vond om te noteren.

In het 'Chronologisch overzicht van indirect gedateerde notities (1938-1943)' is aangegeven waar de notities zijn gepubliceerd in *The New Art - The New Life. The Collected Writings of Piet Mondrian*.